

International Journal of Languages' Education and Teaching
December / 2014

**ÖĞRETMEN ADAYLARININ YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİ
KULLANMAYA YÖNELİK ÖZ YETERLİK ALGILARININ İNCELENMESİ***

Gülşah ALMAZ

Assoc. Prof. Dr.

almazgulsah@gmail.com

Kocaeli Bahçeşehir College

Kamil İŞERİ

Assoc. Prof. Dr.

kamiliseri@gmail.com

Niğde University

Department of Turkish Education

Emre ÜNAL

dr.mereunal@gmail.com

Niğde University

Department of Primary Education

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının 'yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarını' belirlemektir. Bu çalışma betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modelinde yapılandırılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 468'i sınıf, 401'i sosyal bilgiler, 311'i Türkçe ve 188'i fen bilgisi olmak üzere Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi 2013-2014 eğitim-öğretim yılı güz döneminde 1., 2., 3. ve 4. sınıflarda öğrenim görmekte olan toplam 1368 öğretmen adayı oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak Can ve Cantürk-Günhan (2009) tarafından geliştirilmiş 47 maddeden oluşan 5'li likert tipi "Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmanın verilerinden elde edilen bulgulara göre, öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algısının olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyet değişkenine göre kadın öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına oranla yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Fen Bilgisi Öğretmenliği ve Türkçe Öğretmenliği bölümleri arasında yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının anlamlı farklılık gösterdiği görülmüştür. Farkın sınıf öğretmeni adayları ile Türkçe öğretmeni adayları arasında ve sınıf öğretmeni adayları ile fen bilgisi öğretmeni adayları arasında sınıf öğretmeni adayları lehine olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yaratıcı Drama, Öz Yeterlik, Öğretmen Adayları Öz Yeterliği.

*Doç. Dr. Kamil İşeri danışmanlığında Gülşah Almaz tarafından hazırlanan yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

RESEARCH OF THE SELF-EFFICACY PERCEPTIONS OF TEACHER CANDIDATES TOWARDS THE USAGE OF CREATIVE DRAMA METHOD

ABSTRACT

The purpose of the study is to determine pre-service teachers' self-efficacy perceptions towards the usage of creative drama method. The study is conducted with the use of screening model with descriptive method. Study group of this research consisted of 1st, 2nd, 3rd, 4th grade students who study Primary Education, Social Studies Education Turkish Language Teaching and Science Education programs in Nigde University at 2013-2014 academic year. Study group consisted of 1368 students. "The self-efficacy scale for the usage of creative drama method" which has been introduced by Can and Cantürk-Günhan (2009) has been used as data collection tool for the research which has the scale includes 5 point Likert scale and 47 items. Based on the results of the research, it is understood that the teacher candidates have affirmative attitudes on using the creative drama method. It is observed that there are significant differences among gender as a variable, departments and classes of the primary school education department while determining the self-efficacy perceptions on using the creative drama method. It is seen that there is a significant difference among the groups' self efficacy perceptions towards use of creative drama. The source of difference is between primary education and Turkish language education pre-service teachers, besides between primary school education and science education pre-service teachers in favor of primary education pre-service teachers.

Key Words: Creative Drama, Self-efficacy, Self-efficacy of Teacher Candidates.

GİRİŞ

Örgün eğitim sürecinin en üst kademesini oluşturan yükseköğretim, bir ülkenin kalkınmasında ve bireylerin gelişiminde önemli işlevlere sahiptir. Yükseköğretim kurumlarının en önemli işlevi, mesleğin gerektirdiği bilgi ve becerilere sahip, bilgiye ulaşan, bilgiyi çözümleyen, sorumluluk üstlenebilen, takım çalışmasına açık, çoğulcu ve özgür düşünceye sahip bireyler yetiştirmektir (YÖK, 2007). Öğretmen adaylarının duygu düşünce ve hayallerini anlatan, eleştirel ve yaratıcı düşünen, girişimci, çevresiyle uyumlu, estetik zevk kazanmış, iletişim kurabilen, karar verme becerisine sahip, öğrendiklerini yaşamında kullanabilen bireyler yetiştirilmesini sağlamaktır. Bu durum, yaparak yaşayarak öğrenme anlayışını benimseyen, öğrencileri merkeze alan, çağdaş öğretim yöntem ve teknikleri içinde barındıran yapılandırmacı yaklaşım ilkelerinin göz önünde bulundurulmasını zorunlu kılmaktadır. Bu tanımları içerisinde barındıran, -mış gibi yapma sanatı olarak da adlandırılan, öğrencilerin bütün duyu organlarını kullanarak kalıcı öğrenmelerini sağlayan 'yaratıcı drama' yöntemi, çağdaş öğrenme yöntemlerinden birini oluşturmaktadır.

Yaratıcı Drama, iletişim ve beden dilini geliştirme, kendini düzgün ve doğru bir şekilde ifade edebilme becerisi kazandırma, ikna etme kabiliyeti sağlama, empati kurma yeteneği edindirme, sağlıklı sosyal ilişkiler kurma becerisi ve girişimcilik yeteneği kazandırma gibi pek çok nedenle öğretmen adaylarının öğrenmesi ve uygulaması gereken bir yöntemdir.

San'a (2002) göre, yaratıcı drama, doğaçlama, rol oynama vb. tiyatro ya da drama tekniklerinden yararlanılarak, grup çalışması içinde, bireylerin bir yaşantıyı, bir olayı, bir fikri, kimi zaman soyut bir kavramı ya da bir davranışı, eski bilişsel örüntülerin yeniden düzenlenmesi yoluyla ve gözlem, deneyim, duygu ve yaşantıların gözden geçirildiği "oyunsu" bir süreç içerisinde anlamlandırarak canlandırılmasıdır.

Yaratıcı dramayı bir öğretim aracı olarak ele alan öğretmen, bu süreçleri kullanarak öğrencilerin diğer alanlarla (Türkçe, fen bilgisi, matematik, sınıf, sosyal bilgiler vb.) ilgili kavram ve gerçeklere dayalı bilgiyi öğrenmelerini ve onların gerçek yaşamda karşılaşılabilecekleri sosyal deneyimleri kurgulayarak oynamalarını sağlar. Bu süreçte öğrenciler kendilerini öğretilmesi amaçlanan konuyla ilgili dramatik bir anın içinde varsayarlar ve böylece o konuyu daha derinlemesine inceleyip öğrenirler (Sağlam, 1997).

Bu çalışma da, öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarına sahip olmaları gerektiğini savunmaktadır. Bir öğretimde olması beklenen özelliklerle yaratıcı dramanın sağladığı kazanımlar paralellik göstermektedir. Aynı zamanda bu kazanımlar öğrencilerin de edinmesi gereken, sosyal yaşantılarında ve eğitim hayatlarında faydasını göreceği kazanımlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu noktada yaratıcı dramanın öğrenilmesi ve öğretilmesi konusu önem arz etmektedir. Bireyin kendi kapasitesine olan inancı anlamına gelen öz yeterlik inancı, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının sahip olması gereken bir kavramdır. Öğretmenlerin öz yeterlik inancı onların yetiştireceği öğrencilerin duygusal, sosyal ve akademik durumlarını da etkileyeceği ve onların akademik yönelimlerini şekillendireceği göz önünde bulundurulduğunda "öğretmenlerin öz-yeterlik inançları" üzerinde önemle durulması gerekmektedir (Akbaş ve Çelikkaleli, 2006: 108).

Öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarıyla ilgili yapılan çalışmaların az sayıda olması ve konunun eğitim açısından taşıdığı önem, bu konuda araştırma yapılmasını gerekli kılmaktadır. Drama yöntemini uygulayacak olan öğretmenlerin de bu konu hakkında bilgi sahibi olması ve öz yeterliklerinin yüksek olması gerekmektedir. Öğretmenlerin öz yeterliği, dersi esnasındaki etkililiğine ilişkin inanç gücünü belirlemektedir. Bu algı ne kadar güçlü olursa öğretmen zor durumlarla bir o kadar kolay başa çıkabilir. Bu açıdan, öz yeterlik algısı yüksek olan öğretmenler öğrencilerinin başarılı olmaları konusunda daha etkili ve avantajlıdır (Aktaş ve İşigüzel 2014).

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi 2013- 2014 eğitim-öğretim yılı güz döneminde öğrenim görmekte olan Sınıf, Sosyal Bilgiler, Türkçe ve Fen Bilgisi öğretmeni adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarını belirlemektir.

Alt problemler

1. Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık var mıdır?
2. Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi sınıf öğretmeni adaylarının sınıf değişkeni açısından yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarında anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sınıf değişkeni açısından yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarında anlamlı bir farklılık var mıdır?
4. Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi fen bilgisi öğretmen adaylarının sınıf değişkeni açısından yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarında anlamlı bir farklılık var mıdır?
5. Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe öğretmen adaylarının sınıf değişkeni açısından yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarında anlamlı bir farklılık var mıdır?
6. Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi sınıf öğretmenliği, sosyal bilgiler öğretmenliği, fen bilgisi öğretmenliği ve Türkçe öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarında anlamlı bir farklılık var mıdır?
7. Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretmen adaylarının öğrenim türü değişkeni açısından yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Araştırmanın Önemi

Bu çalışma ile öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin meslek hayatlarında, günlük yaşantılarında, sosyal ilişkilerinde ve kendilerini geliştirme çabalarında, yaratıcı drama kullanmanın ve bu konuda öz yeterlik algısı geliştirmenin önemine dikkat çekilmektedir. Drama ve onunla ilişkili olarak yaratıcı drama pek çok konuda, öğretmenlere, öğrencilere, bireylere faydalı olmaktadır. Her şeyden önce yaratıcı drama, yaparak ve yaşayarak öğrenme sanatı olduğu için gerek öğretmen adaylarını geliştirmede gerekse onların meslek hayatlarında öğrencilerini eğitmelerinde oldukça faydalı bir yöntemdir. Yaratıcı drama, sadece çağdaş öğretim yöntemlerinden birisi olmakla kalmaz, derslerin hazır bilgi sunması dışında öğrencinin ilgisini çekmesine, yeni öğrenme ortamları edindirmeye, dersin eğlenceli bir şekilde işlenmesine, düzgün iletişim kurmaya, beden dilini etkin kullanmaya, empati yapma ve doğaçlama becerileri kazandırmaya, yaratıcılığı, yaratıcı düşünme becerisini, hayal gücünü geliştirmeye; aktiflik, girişimcilik, kendine güven duyma, risk alma, karar verme gibi kazanımları edindirmeye katkıda bulunmaktadır.

Dale, yaşantı konisinde 'dramatizasyonlarla edinilen yaşantılar' başlığını koninin ortasına yerleştirmekte ve bütün duygu organlarının katıldığı bir öğrenme ortamından bahsetmektedir. Öğrenciler ne kadar çok duygu organının katıldığı bir öğrenme ortamına girerlerse o kadar iyi ve kalıcı öğrenmektedirler. Yaratıcı dramayla, yaşanan ya da yaşanma ihtimali olan olaylarla karşılaşarak, gerçek yaşama hazırlık yapmaktadırlar.

Bunun yanı sıra, sevgisizlik, ilgisizlik, korku, kıskançlık, öfke gibi duyguların kötü etkilerini drama yoluyla atmaktadırlar. Bu bağlamda, toplumla daha sağlıklı ilişkiler kurmakta ve insanlar arası uyumu sağlama, adaletli olma gibi kazanımları elde etmektedirler. Yaratıcı dramayla ilgili psikodrama ve sosyodrama kavramları bu konularla ilişkilendirilebilmektedir. Psikodramada bireysel psikolojik sorunları gidermeye, sosyodramada ise toplumsal düzeyde sorunları çözmeye katkı sağlanmaktadır. Aslında yaratıcı dramaya çocukluk çağından itibaren oynanan oyunlarla bir başlangıç yapılmakta ve erken yaşta oyuna başlanarak zihinsel ve bedensel anlamda gelişim sağlanmaktadır.

Yaratıcı dramanın yukarıda bahsi geçen çok sayıda faydası olması nedeniyle, eğitim ortamında öğretmenler tarafından kullanılması kaçınılmaz olmak durumundadır. Türkçe, matematik, fen bilgisi, sosyal bilgiler, coğrafya, vatandaşlık ve insan hakları, okul öncesi eğitimi, yabancı dil eğitimi, özel eğitim, işitme engelliler ve görme engelliler eğitimi, polislerin eğitilmesi gibi birçok eğitim dalında yaratıcı dramadan faydalanılabilmektedir. Öğretmenlerin kendi gelişimleri için ve öğrencilerinin eğitimleri için yaratıcı dramayı uygulama yöntemini öğrenmeleri ve bununla ilgili çalışma yapmaları gerekmektedir. Kendine güvenen ve iyi bir sınıf yönetimine sahip öğretmenler kazanabilmek için de öğretmenlere drama konusunda hizmet içi eğitim verilmesi önem teşkil etmektedir. Eğitim fakültelerinde öğrenim gören bütün bölümlerdeki öğretmen adaylarına da drama eğitiminin verilmesi gerekmektedir.

Bireyin kendi kapasitesine olan inancı anlamına gelen öz yeterlik inancı, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının sahip olması gereken bir kavramdır. Öğretmenlerin öz-yeterlik inancı onların yetiştireceği öğrencilerin duygusal, sosyal ve akademik durumlarını da etkileyeceği ve onların akademik yönelimlerini şekillendireceği göz önünde bulundurulduğunda “öğretmenlerin öz-yeterlik inançları” üzerinde önemle durulması gerekmektedir (Akbaş ve Çelikkaleli, 2006: 108). Yüksek bir öğretmen öz yeterliği kazanılabilirse, öğrenci başarısına giden yolların zemini de hazırlanmış olacaktır. Öz yeterliğin temellerinin öğretmenlik eğitimini alırken atıldığını göz önünde bulundurursak, bu bağlamda öğretmen adaylarına henüz eğitim fakültesinde öğrenim görürken yaratıcı drama eğitimi vermenin önemi daha çok anlaşılmaktadır. Drama eğitimi almanın, öğretmenlerin ya da öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik alguları üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturduğu yapılan araştırmalarla tespit edilmektedir (bk. Altıntaş ve Kaya, 2012: 287-295).

İlgili alan yazında öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algularıyla ilgili sınırlı sayıda çalışma bulunması ve konunun eğitime sağlayacağı katkı göz önünde bulundurulduğunda, bu çalışmanın önemi daha çok anlaşılmaktadır. Bulgulardan, sonuçlardan ve önerilerden yola çıkılarak yapılacak iyileştirmelerin ve alınacak önlemlerin, eğitime ve alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modelinde yapılandırılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır. Önemli olan, onu uygun bir biçimde gözleyip belirleyebilmektir (Karasar, 2006: 77).

Çalışma Grubu

Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi 2013-2014 eğitim-öğretim yılı güz döneminde 1., 2., 3. ve 4. sınıflarda öğrenim görmekte olan 468'i sınıf, 401'i sosyal bilgiler, 311'i Türkçe, 188'i fen bilgisi olmak üzere toplam 1368 öğretmen adayı bu araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır.

Tablo 1. Ana Bilim Dallarına Göre Sınıf Düzeylerinin Dağılımına İlişkin Veriler

Ana Bilim Dalları	Sınıf				Toplam	
	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf		
Sınıf Öğretmenliği	n	98	88	176	106	468
	%	7,2	6,4	12,9	7,7	34,2
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	n	80	77	141	103	401
	%	5,8	5,6	10,3	7,5	29,3
Türkçe Öğretmenliği	n	58	44	110	99	311
	%	4,2	3,2	8,0	7,2	22,7
Fen Bilgisi Öğretmenliği	n	38	20	67	63	188
	%	2,8	1,5	4,9	4,6	13,7
Toplam	n	274	229	494	371	1368
	%	20	16,7	36,1	27,1	100

Tablo 1'e göre Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda, 1. sınıfta 98, 2. sınıfta 88, 3. sınıfta 176 ve 4. sınıfta 106 kişi olmak üzere toplamda 468 öğretmen adayı bulunmaktadır. Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda, 1. sınıfta 80, 2. sınıfta 77, 3. sınıfta 141, 4. sınıfta 103 kişi olmak üzere toplamda 401 öğretmen adayı olduğu görülmektedir. Türkçe Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda, 1. sınıfta 58, 2. sınıfta 44, 3. sınıfta 110, 4. sınıfta 99 kişi olmak üzere toplamda 311 öğretmen adayı bulunmaktadır. Fen Bilgisi Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda ise, 1. sınıfta 38, 2. sınıfta 20, 3. sınıfta 67 ve 4. sınıfta 63 kişi olmak üzere toplamda 188 öğretmen adayı bulunmaktadır. Ayrıca, 1. sınıflarda 274, 2. sınıflarda 229, 3. sınıflarda 494 ve 4. sınıflarda 371 kişi olmak üzere toplamda 1368 öğretmen adayı olduğu görülmektedir. 1368 öğretmen adayının 913'ü kadın öğretmen adayı iken 455'i erkek öğretmen adayı olarak tespit edilmiştir.

Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarını belirlemek amacıyla Can ve Cantürk-Günhan (2009: 34-43) tarafından geliştirilmiş olan “Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek 47 maddeden oluşmaktadır. Bu maddelerin otuz altısı olumlu, on biri olumsuz olup ölçek maddeleri tek faktör altında toplanmıştır. Ölçekte olumlu ve olumsuz ifadeler yazılırken, yanıtlayıcıyı olumlu ya da olumsuz yanıtlamaya yönlendirici etki yapma olasılığını düşürmek için maddeler karışık olarak sıralanmıştır. 5’li likert tipte hazırlanan ölçeğin maddeleri “ (1) Hiç katılmam, (2) Az katılıyorum, (3) Orta derecede katılıyorum, (4) Çok katılıyorum ve (5) Tam katılıyorum” şeklinde derecelendirilmiştir.

Can ve Cantürk- Günhan (2009: 34-43) tarafından oluşturulan ölçeğin yapı geçerliğini sağlayabilmek için faktör analizi yapılmıştır. Yorumlamada kolaylık sağlamak amacıyla varimax dik döndürme tekniği kullanılmıştır. Sonuçta ölçeğin, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı. 96 olarak hesaplanmıştır.

Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği'nin Geçerliğine İlişkin Bulgular

Araştırma için ölçeğin geçerliğini tespit etmek amacıyla faktör analizi yapılmasına karar verilmiştir. Ölçeğin öncelikli olarak, faktör analizine uygun olup olmadığını anlamak amacıyla KMO ve Barlett testi yapılmıştır. Bu kapsamda KMO testi ölçüm sonucunun .70 ve daha üstü, Barlett küresellik testi sonucunun da istatistiksel olarak anlamlı olması gerekmektedir (Jeong, 2004: 70). Bu çalışma sonucunda KMO testi sonucu .97, Barlett küresellik testi de ($P<0.01$) anlamlı bulunmuş ve ölçeğe faktör analizi yapılabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Açımlayıcı faktör analizinde maddelerin yer aldıkları faktördeki yük değerleri için sınır değer .45 olarak alınmış, faktörlerin kendileriyle yüksek ilişki veren maddeleri bulmak ve faktörleri daha kolay yorumlayabilmek için dik döndürme tekniklerinden varimax tekniği kullanılmıştır. Yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algısı ölçeği açımlayıcı faktör analizine ilişkin bulgular Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği Açımlayıcı Faktör Analizi (Döndürülmüş Temel Bileşenler Analizi) Sonuçları

Madde No	Faktör Ortak Varyansı	Faktör 1 Yük Değer	Döndürme Sonrası Yük Değeri				Güvenilirlik
			Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3	Faktör 4	
M16	,402	,622	,483				0,93
M18	,509	,694	,472				
M20	,545	,722	,567				
M24	,504	,668	,615				
M25	,626	,736	,684				
M26	,561	,716	,652				

**ÖĞRETMEN ADAYLARININ YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİ KULLANMAYA YÖNELİK
ÖZ YETERLİK ALGILARININ İNCELENMESİ**

M31	,496	,686	,600	
M32	,452	,660	,540	
M35	,476	,655	,615	
M37	,437	,642	,564	
M39	,464	,655	,559	
M40	,614	,723	,728	
M42	,574	,710	,603	
M43	,467	,625	,626	
M46	,620	,716	,740	
M47	,576	,709	,631	
M12	,508	,595	,603	
M17	,502	,628	,582	
M21	,472	,603	,571	
M22	,527	,576	,667	0,84
M27	,536	,621	,635	
M28	,488	,642	,553	
M36	,499	,577	,640	
M1	,672	,599	,754	
M2	,690	,639	,744	0,83
M4	,579	,668	,601	
M5	,578	,673	,591	
M15	,375		,596	
M19	,352		,566	
M23	,522		,674	0,77
M29	,575		,742	
M30	,554		,711	
M34	,507		,674	
Toplam Açıklanan Varyans: %52,30				
Faktör 1 Açıklanan Varyansı: %21,30				
Faktör 2 Açıklanan Varyansı: %12,42				
Faktör 3 Açıklanan Varyansı: %9,52				
Faktör 4 Açıklanan Varyansı: %9,06				

Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği'ne yapılan açımlayıcı faktör analizi sonucunda 4 faktör elde edilmiştir. İlk faktör ölçeğe ilişkin toplam varyansın %21,30'unu, ikinci faktör %12,42'sini, üçüncü faktör %9,52'sini, dördüncü faktör ise %9,06'sını açıklamaktadır. Ölçeğin faktör boyutlarının toplamı ise ölçeğin %52,30'unu açıklamaktadır. Büyüköztürk (2002: 119), tek faktörlü ölçeklerde açıklanan varyansın %30 ve daha fazla olmasının yeterli görülebileceğini ifade etmektedir. Yapılan faktör analizi sonucunda elde edilen veriler ölçeğin geçerliğinin yüksek düzeyde olduğuna işaret etmektedir.

Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği'nin ilk etapta 47 maddeden oluştuğu sonucuna ulaşılırken, bu çalışma için belirlenen örnekleme herhangi bir faktörde yer almayan veya .45'in altında yük değerine sahip maddeler (3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 33, 38, 41, 44, 45) ölçekten atıldıktan sonra ölçek 33 maddeye düşmüştür ve kalan maddeler üzerinden değerlendirmeye alınmıştır. Büyüköztürk (2002: 119), maddelerin faktör ortak varyanslarının 1'e yakın ya da .66'nın üzerinde olmasının iyi bir çözüm olduğunu ancak bunu uygulamada karşılamanın genellikle zor olduğunu ifade etmektedir.

Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği'nin Güvenirliğine İlişkin Bulgular

Ölçeğin güvenilirliğini tespit etmek amacıyla Cronbach Alfa güvenilirlik istatistiği yapılmıştır. Yapılan istatistiklere göre ölçeğin tamamında Cronbach Alfa değeri .90 olarak bulunmuştur. Ölçeğin birinci faktörüne ilişkin Cronbach Alfa değeri .93, ikinci faktörüne ilişkin Cronbach Alfa değeri .84, üçüncü faktörüne ilişkin Cronbach Alfa değeri .83 ve dördüncü faktör ise .77 olarak bulunmuştur. Tezbaşaran (1997: 47), likert tipi bir ölçekte yeterli sayılabilecek bir güvenilirlik katsayısının olabildiğince 1'e yakın olması gerektiğini ifade etmektedir.

Verilerin Çözümlemesi ve Analizi

Toplanan verilerin çözümlenmesine geçilmeden önce anketlere birer sıra numarası verilmiştir. Değerlendirmeler toplam 1368 ölçek üzerinden yapılmıştır. Problem cümlesi için elde edilen bulgular, 1.00-1.79 Hiç Katılmam, 1.80-2.59 Az Katılım, 2.60-3.39 Orta Derecede Katılım, 3.40-4.19 Çok Katılım, 4.20-5.00 Tam Katılım aralıkları temel alınarak yorumlanmıştır. Alt problemler için ise bağımsız t testi, tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA), bağımsız t testi verilerin çözümlenmesinde kullanılmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Problem Cümlesine İlişkin Bulgular

Araştırmanın problem cümlesi olan "Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi 2013-2014 eğitim-öğretim yılı güz döneminde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algıları ne düzeydedir?" sorusuna ilişkin ölçekten alınan ortalama puan 3,64 olarak bulunmuştur. Bu ortalama da "*Çok Katılım*" aralığında anlam bulmaktadır. Bu ifadeden de anlaşıldığı gibi öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kılıç ve Eyüp (2013) tarafından yapılan Türkçe öğretmen adaylarıyla ilgili araştırma sonucunda Türkçe öğretmeni adaylarının '*Orta Derecede Katılıyorum*' düzeyinde yaratıcı drama kullanmaya yönelik öz yeterlik algısına sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Çetingöz (2012) tarafından yapılan okul öncesi eğitimi öğretmen adayları ile ilgili araştırmada, okul öncesi eğitimi öğretmen adaylarının yaratıcı dramayı kullanmaya yönelik öz yeterlik ölçeğinde maddelere verdikleri yanıtların ise daha çok "*Çok Katılım*" seçeneğinde toplandığı gözlenmiştir.

Turan, Kuğuoğlu ve Albayrak (2012) tarafından yapılan araştırmada, öğretmen adaylarının drama etkinliklerini uygulayarak konuları işlemede kendilerini yeterli hissettikleri saptanmıştır. Maden (2010) tarafından yapılan Türkçe öğretmenleriyle ilgili araştırmada ise, Türkçe öğretmenlerinin drama yöntemini kullanmaya yönelik “katılıyorum” düzeyinde öz yeterliğe sahip oldukları tespit edilmiştir.

Araştırmanın bu bulgusuyla ilgili alan yazında dolaylı olarak çalışmalar da yer almaktadır. Yıldırım (2008) tarafından sınıf öğretmenlerinin yeterlik ve uygulama düzeylerinin belirlenmesi ile ilgili yapılan çalışmada, öğretmenlerin drama etkinlikleri ve öğrenme durumlarına ilişkin yeterliliklerinin bilme ve uygulama düzeyinde yeterli olduğu görülürken, drama ve drama uygulamasına yönelik yeterliliklerinin bilme ve uygulama düzeylerinde yeterli olmadığı görülmüştür. Koç (2013) tarafından öğretmenlerle ilgili yapılan çalışmada, sınıf ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin, yaratıcı dramayı planlama, gerçekleştirme ve değerlendirme yeterliği boyutlarında kendilerini çoğu zaman yeterli gördükleri ortaya çıkmıştır. Akyel (2011) tarafından okul öncesi öğretmenleri ile ilgili yapılan çalışmada, eğitim kurumlarında okul öncesi öğretmeni olarak çalışan öğretmenlerin, yaratıcı dramayı planlama yeterliği boyutunda kendilerini ara sıra yeterli görürken; yaratıcı dramayı gerçekleştirme, değerlendirme ve yaratıcı drama genel yeterliği bakımından kendilerini çoğu zaman yeterli gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Altıntaş ve Kaya (2012) tarafından fen bilgisi öğretmen adayları ile ilgili yapılan araştırmada ise, öğretmen adaylarının drama yöntemine ilişkin ortalama öz-yeterliliklerinin “kararsızlık” düzeyinde çıktığı görülürken, drama yöntemiyle fen ve teknoloji dersinin işlenmesine yönelik ortalama tutumlarının “katılıyorum” düzeyinde çıktığı tespit edilmiştir. Bütün bu çalışmalar, uygulayıcıların derslerinde yaratıcı dramayı kullandıkları ancak verim alınabilmesi için drama ile ilgili daha fazla bilgi ve donanımına sahip olunması gerektiğini ortaya koymaktadır. Kendini drama konusunda yeterli gören uygulayıcıların derslerinde daha fazla drama etkinliklerine yer verdikleri görülmektedir.

Araştırmanın İlk Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın ilk alt problemi olan “Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının belirlenmesinde cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna ilişkin sonuçlar Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algılarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumunu Gösteren Bağımsız t Testi Tablosu

Cinsiyet	n	\bar{x}	s	t	p
Kadın	913	3,6	,4	2,183	,029
Erkek	455	3,6	,5		
		1	0		

Tablo 3 incelendiğinde öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği ($t_{(1366)}=2,183$; $p<0,05$) bağımsız t testi sonucunda bulunmuştur. Ortalamalar incelendiğinde kadın öğretmen adaylarının ($\bar{x}=3,66$) erkek öğretmen adaylarına göre ($\bar{x}=3,61$) daha yüksek ortalamaya sahip oldukları görülmektedir.

İlgili alan yazın tarandığında araştırmının bu bulgusuyla doğru ya da ters orantılı bulgulara rastlanmaktadır. Çetingöz (2012) öğretmen adayları üzerinde yaptığı bir araştırma sonucunda, yaratıcı drama öz yeterlik düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılıklar gösterdiğini, kız öğrencilerin öz yeterlik düzeylerinin erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğunu belirlemiştir. Tutuman (2011), Yıldırım (2008) ve Maden (2010) tarafından, öğretmenler üzerinde yapılan araştırmalarda, yaratıcı drama niteliklerini bilme, uygulama ve öz yeterlik düzeylerinde cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılığın bulunmadığı tespit edilmiştir. Altıntaş ve Kaya (2012) tarafından yapılan araştırmada, araştırmaya katılan öğretmen adaylarının ortalama öz-yeterlik puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği saptanırken, drama yöntemiyle fen ve teknoloji dersinin işlenmesine yönelik ortalama tutum puanlarının kızlar lehine anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Turan, Kuğuoğlu ve Albayrak (2012) tarafından yapılan bir araştırmada ise, öğretmen adaylarının drama kullanmaya yönelik öz yeterliklerinin cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılmasında, kadın öğretmen adaylarının lehine anlamlı bir farkın olduğu sonucuna ulaşılmıştır; coğrafya, tarih ve vatandaşlık bilgileri konularında drama etkinliklerini etkili bir şekilde kullanma konusunda cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark tespit edilememiştir.

Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi sınıf öğretmenleri adaylarının 1. , 2. , 3. ve 4. sınıfları arasında yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna ilişkin sonuçlar Tablo 4’ te verilmiştir.

Tablo 4. Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algılarının Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre farklılaşma Durumunu Gösteren Tek Yönlü Varyans Analizi Tablosu

	Kareler r Toplamı	sd	Kareler Ortalama ası	F	p	Farkın Kaynağı (Scheffe)
Gruplararası	3,473	3	1,158			
Grupiçi	90,340	464	,195	5,945	,001	1-3, 1-4, 2-3, 2-4
Toplam	93,813	467				

Tablo 4 incelendiğinde sınıf öğretmeni adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği ($F_{(3-464)}=5,945$, $p<0,05$) tek yönlü varyans analizi testi sonucunda bulunmuştur. Farkın kaynağını incelemek amacıyla yapılan Scheffe testinde 1-3. sınıflar ile 1-4. sınıflar arasında 1. sınıflar aleyhine, 2-3. sınıflar ile 2-4. sınıflar arasında 2. sınıflar aleyhine olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

1 ve 2. sınıflara göre 3 ve 4. sınıflarda yaratıcı drama öz yeterlik algılarının daha yüksek çıkmış olduğu bulgusundan yola çıkılarak, sınıf öğretmeni adaylarının 3. sınıfta drama dersi almış olmalarının, onların drama öz yeterlik algılarını olumlu yönde etkilediği yorumu yapılabilir. Buradan hareketle de yaratıcı drama öz yeterlik algısının gelişiminde, drama eğitiminin önem arz ettiğini vurgulayabiliriz.

Araştırmanın bu bulgusuyla ilgili doğrudan bir çalışma bulunmamakla birlikte bazı çalışmaların sonuçlarıyla dolaylı ilişkiler kurulmuştur. Çetingöz (2012) tarafından yapılan okul öncesi eğitimi öğretmen adayları ile ilgili araştırmanın sonucunda sınıf düzeyine göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Okul öncesi eğitimi öğretmen adaylarının sınıf düzeyi açısından yaratıcı drama öz yeterlik düzeyleri 3. ve 4. sınıflarla karşılaştırıldığında 2. sınıflar lehine anlamlı farklılıklar gösterdiği tespit edilmiştir.

Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının 1. , 2. , 3. ve 4. sınıfları arasında yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna ilişkin sonuçlar Tablo 5’ te verilmiştir.

Tablo 5. Sosyal Bilgiler Öğretmeni Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algılarının Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Farklılaşma Durumunu Gösteren Tek Yönlü Varyans Analizi Tablosu

	Karele r Topla mı	sd	Kareler Ortalama ası	F	p	Farkın Kaynağı (Scheffe)
Gruplar arası	2,000	3	,667			
Grup içi	90,73 4	397	,229	2,91 7	,03 4	----
Toplam	92,73 4	400				

Tablo 5 incelendiğinde sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği ($F_{(3-397)}=2,917$, $p<0,05$) tek yönlü varyans analizi testi sonucunda bulunmuştur. Farkın kaynağını incelemek amacıyla yapılan Scheffe testinde gruplar arasında fark olmadığı sonucuna ulaşıldığından elde edilen bulgudan farkın anlamlı olmadığı sonucuna ulaşılabilir.

Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan “Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi fen bilgisi öğretmeni adaylarının 1. , 2. , 3. ve 4. sınıfları arasında yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna ilişkin sonuçlar Tablo 6' da verilmiştir.

Tablo 6. Fen Bilgisi Öğretmeni Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algılarının Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Farklılaşma Durumunu Gösteren Tek Yönlü Varyans Analizi Tablosu

	Karele r Topla mı	sd	Kareler Ortalam ası	F	p	Farkın Kaynağı (Scheffe)
Gruplar arası	,207	3	,069			
Grup içi	38,95 2	184	,212	,326	,80 6	----
Toplam	39,16 0	187				

Tablo 6 incelendiğinde fen bilgisi öğretmeni adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği ($F_{(3-184)}=,326, p>0,05$) tek yönlü varyans analizi testi sonucunda bulunmuştur.

Araştırmanın bu alt problemine ilişkin doğrudan bir çalışma bulunmamakla birlikte, bazı çalışmaların sonuçlarıyla dolaylı ilişkiler kurulmuştur. Altıntaş ve Kaya (2012) tarafından yapılan fen bilgisi öğretmen adaylarıyla ilgili çalışmada, tutum puanlarına ilişkin bir bulguya ulaşılmış ve tutum puanlarının sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermediği saptanmıştır

Araştırmanın Beşinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi olan “Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe öğretmeni adaylarının 1. , 2. , 3. ve 4. sınıfları arasında yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna ilişkin sonuçlar Tablo 7' de verilmiştir.

Tablo 7. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algılarının Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Farklılaşma Durumunu Gösteren Tek Yönlü Varyans Analizi Tablosu

	Karele r Topla mı	sd	Kareler Ortalama ası	F	p	Farkın Kaynağı (Scheffe)
Gruplar arası	1,189	3	,396			
Grup içi	58,54 0	307	,191	2,07 8	,10 3	----
Toplam	59,72 8	310				

Tablo 7 incelendiğinde Türkçe öğretmeni adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği ($F_{(3-307)}=2,078$, $p>0,05$) tek yönlü varyans analizi testi sonucunda bulunmuştur.

Araştırmanın Altıncı Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın altıncı alt problemi olan “Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi sınıf öğretmenliği, sosyal bilgiler öğretmenliği, fen bilgisi öğretmenliği ve Türkçe öğretmenliği bölümleri arasında yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algıları açısından anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna ilişkin sonuçlar Tablo 8’ de verilmiştir.

Tablo 8. Sınıf Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Fen Bilgisi Öğretmenliği Ve Türkçe Öğretmenliği Bölümlerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algılarını Gösteren Tek Yönlü Varyans Analizi Tablosu

	Kareler Topla mı	sd	Kareler Ortalama ası	F	p	Farkın Kaynağı (Scheffe)
Gruplar arası	3,562	3	1,187			
Grup içi	285,43 5	136 4	,209	5,67 4	,00 1	Sınıf- Türkçe Sınıf-Fen
Toplam	288,99 7	136 7				

Tablo 8 incelendiğinde eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği, sosyal bilgiler öğretmenliği, fen bilgisi öğretmenliği ve Türkçe öğretmenliği bölümleri arasında yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının anlamlı farklılık gösterdiği ($F_{(3-1364)}=5,674$, $p<0,05$) tek yönlü varyans analizi testi sonucunda bulunmuştur. Farkın kaynağını incelemek amacıyla yapılan Scheffe testinde sınıf öğretmeni adayları ile

Türkçe öğretmeni adayları arasında ve sınıf öğretmeni adayları ile fen bilgisi öğretmeni adayları arasında sınıf öğretmeni adayları lehine fark olduğu sonucuna ulaşılabilir.

Araştırmanın bu bulgusunu incelediğimizde, yaratıcı drama öz yeterlik algılarının Türkçe ve fen bilgisi öğretmen adaylarına göre sınıf öğretmenliği adaylarında daha yüksek çıktığını görebilmekteyiz. Bu bilgiden yola çıkılarak, sınıf öğretmenliğiyle Türkçe öğretmenliği arasında drama derslerinin içeriğinin etkililiği bakımından fark olduğu ve sınıf öğretmenliğiyle fen bilgisi öğretmenliği arasında ise drama dersinin zorunlu ya da seçmeli olmasının bu durumu etkilediği yorumu yapılabilir.

İlgili alan yazında araştırmanın bu alt problemine ilişkin herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Araştırmanın Yedinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın yedinci alt problemi olan “Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının belirlenmesinde öğretim türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna ilişkin sonuçlar Tablo 9’ da verilmiştir.

Tablo 9. Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algılarının Öğretim Türü Değişkenine Göre Farklılaşma Durumunu Gösteren Bağımsız t Testi Tablosu

Cinsiyet	n	\bar{x}	s	t	p
Kadın	953	3,63	,45	1,172	,241
Erkek	415	3,67	,47		

Tablo 9 incelendiğinde öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının öğretim türüne göre anlamlı farklılık göstermediği ($t_{(1366)}=1,172$; $p>0,05$) bağımsız t testi sonucunda bulunmuştur.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın bulgularına dayanarak elde edilen sonuçlar ve bu sonuçlardan hareketle oluşturulan öneriler yer almaktadır.

Sonuçlar

1. Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının düzeyini tespit etmek için yapılan araştırma sonucunda, ölçekten alınan ortalama puan 3,64 olarak bulunmuştur. Bu ortalama da “Çok Katılırim” aralığında anlam bulmaktadır. Bu ifadeden de anlaşıldığı gibi öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algısının olumlu olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

2. Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının belirlenmesinde cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını tespit etmek için yapılan bağımsız t testi sonucunda, cinsiyetlere göre anlamlı farklılık olduğu ($t_{(1366)}=2,183$; $p<0,05$) sonucuna ulaşılmaktadır. Ortalamalar incelendiğinde kadın öğretmen adaylarının ($\bar{x}=3,66$) erkek öğretmen adaylarına göre ($\bar{x}=3,61$) daha yüksek ortalamaya sahip oldukları görülmektedir.

3. Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmeni adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği ($F_{(3-464)}=5,945$, $p<0,05$) tek yönlü varyans analizi testi sonucunda bulunmaktadır. Farkın kaynağını incelemek amacıyla yapılan Scheffe testinde 1-3. sınıflar ile 1-4. sınıflar arasında 1. sınıflar aleyhine, 2-3. sınıflar ile 2-4. sınıflar arasında 2. sınıflar aleyhine olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Bu farkın anlamlı olmasının nedeni 3. ve 4. sınıflarda drama dersinin olmasına bağlanabilir.

4. Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler öğretmeni adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği ($F_{(3-397)}=2,917$, $p<0,05$) tek yönlü varyans analizi testi sonucunda bulunmaktadır. Farkın kaynağını incelemek amacıyla yapılan Scheffe testinde gruplar arasında fark olmadığı sonucuna ulaşıldığından elde edilen bulgudan farkın anlamlı olmadığı sonucuna ulaşılabilmektedir.

5. Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi öğretmeni adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği ($F_{(3-184)}=,326$, $p>0,05$) tek yönlü varyans analizi testi sonucunda bulunmaktadır.

6. Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmeni adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği ($F_{(3-307)}=2,078$, $p>0,05$) tek yönlü varyans analizi testi sonucunda bulunmaktadır.

7. Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Fen Bilgisi Öğretmenliği ve Türkçe Öğretmenliği bölümleri arasında yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının anlamlı farklılık gösterdiği ($F_{(3-1364)}=5,674$, $p<0,05$) tek yönlü varyans analizi testi sonucunda bulunmaktadır. Farkın kaynağını incelemek amacıyla yapılan Scheffe testinde sınıf öğretmeni adayları ile Türkçe öğretmeni adayları arasında ve sınıf öğretmeni adayları ile fen bilgisi öğretmeni adayları arasında sınıf öğretmeni adayları lehine fark olduğu sonucuna ulaşılabilmektedir.

8. Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının öğretim türüne göre anlamlı farklılık göstermediği ($t_{(1366)}=1,172$; $p>0,05$) bağımsız t testi sonucunda bulunmaktadır.

Öneriler

1. Bu araştırmada, Sınıf, Sosyal Bilgiler, Fen ve Türkçe Öğretmenliği bölümleri arasında yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algıları bakımından araştırma yapılmıştır. Bu bölümler dışında başka bölümler arasında da kıyaslamaya gidilerek araştırmalar yapılmalı ve bölüm bazında eksiklikler tespit edilmelidir.

2. Sınıf, Sosyal Bilgiler, Fen Bilgisi ve Türkçe öğretmen adayları arasında yapılan karşılaştırma sonucunda sınıf öğretmenliği adayları lehine bir fark olması nedeniyle, drama derslerinin bazı bölümler için zorunlu ders bazı bölümler için seçmeli ders olduğu bilgisi de göz önünde bulundurularak, bütün bölümlerin eğitim öğretim planlarında zorunlu drama derslerinin konması sağlanmalıdır.
3. Araştırma sonucunda Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik olumlu görüşte oldukları tespit edilmektedir. Bu sonuç, araştırmada olması beklenen olumlu yönde bir sonuçtur. Ancak sonucun olumlu çıkmasıyla yetinilmemeli sonuçların daha iyi olması için Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği sağlanmalıdır.
4. Bu araştırma Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretmen adaylarıyla sınırlı tutulmuştur. Başka üniversitelerdeki öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarıyla ilgili de çalışmalar yapılmalıdır. Diğer taraftan deneysel desenli çalışmalar yanında nitel desenli çalışmalar yapılarak durumun başka boyutları da ortaya konabilir.

KAYNAKÇA

- AÇIKGÖZ, K. (2000). *Etkili Öğrenme ve Öğretme*. İzmir: Kanyılmaz Matbaası.
- AKBAŞ, A. ve ÇELİKKALELİ, Ö. (2006). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Fen Öğretmeni Öz Yeterlik İnançlarının Cinsiyet, Öğrenim Türü ve Üniversitelerine Göre İncelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 2(1), 98-210.
- AKTAŞ, T. ve İŞİGÜZEL, B. (2014). Yabancı Dil Öğretmenlerinin Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretimine İlişkin Öz Yeterlik Algı Düzeylerinin Değerlendirilmesi. *International Journal of Languages' Education and Teaching*. 3, 17-24.
- ALTINTAŞ, E. ve KAYA, H. (2012). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Drama Yöntemiyle Fen ve Teknoloji Dersinin İşlenmesine Yönelik Öz-Yeterlik ve Tutumları. *Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*. 28(4), 287-295.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. (2002). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- CAN, B. ve CANTÜRK-GÜNHAN, B. (2009). Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Ölçeği. *NEWWSA*. 4(1), 34-43.
- ÇETİNGÖZ, D. (2012). Okul Öncesi Eğitimi Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları 42, 131-142.
- KARASAR, N. (2006). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- KILIÇ, L. K. ve EYÜP, B. (2013). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algıları. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (Türkçenin Eğitimi Öğretimi Özel Sayısı)*. Adıyaman: Adıyaman Üniversitesi Yayınları. 6(11), 799-819.
- KOÇ, İ. (2013). *Öğretmenlerin Sosyal Bilgiler Dersinde Drama Yöntemini Uygulama ve Drama Tekniklerine İlişkin Yeterliliklerinin Belirlenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Kırşehir: Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- MADEN, S. (2010). Türkçe Öğretmenlerinin Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlikleri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 7(14), 259-274.
- SAGLAM, T. (1997). *Eğitimde Drama ve Türk Çocuklarının Ritüel Nitelikli Oyunlarının Eğitimde Dramada Kullanımı*. Yayınlanmamış doktora tezi Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- SAN, İ. (2002). Yarattıcı Drama- Eğitsel Boyutları Eğitsel Yarattıcı Drama Nedir? Ne Değildir? *Yarattıcı Drama (1985-95 Yazılar*, Ed. H. Ömer ADIGÜZEL). Ankara: Naturel Yayıncılık.
- SCHUNK, D. H. (2009), Editör: Muzaffer ŞAHİN, Çevirenler: DEMİR, M. Y. , CELASUN, K. , KAÇKAR, Z. H. ,
- TEZBAŞARAN, A. (1997). *Likert Tipi Ölçek Geliştirme Kılavuzu (İkinci Baskı)*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları.
- TURAN, İ. , KUĞUOĞLU, İ. H. ve ALBAYRAK, O. (2012). Öğretmen Adaylarının Drama Öz Yeterliği ve Coğrafya, Tarih ve Vatandaşlık Bilgileri Konularında Drama Kullanımı. *NWSA Education Sciences*, 7(3),1004-1016.
- TUTUMAN, O. Y. (2011). *Türkçe Öğretmenlerinin Yarattıcı Drama Uygulama Yeterlilikleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- YILDIRIM, İ. N. (2008). *İlköğretim Birinci Kademe Sınıf Öğretmenlerinin Yarattıcı Drama Yöntemine İlişkin Yeterlilik ve Uygulama Düzeylerinin Belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Elazığ: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- YÖK. (2007). *Türkiye'nin Yükseköğretim Stratejisi*. Ankara: Yükseköğretim Kurulu Yayını.